

Agnès Martin-Lugand

Šťastní,
lidé mají
snadný
život

motto román

Šťastní lidé mají snadný život

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

Agnes Martin-Lugand
Šťastní lidé mají snadný život – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Agnès Martin-Lugand

*Šťastní,
lidé mají
snadný
život*

Praha 2021

Přeložila Dana Melanová

Pro mé tři muže...

*Konec přirozeného smutku nespočívá v tom,
že zapomeneme na toho, kdo už tady není,
ale v tom, že ho dokážeme zařadit na správné
místo dokončeného příběhu a plně se zapojíme
do aktivní činnosti a věnujeme se plánům
a tužbám, které dávají životu smysl.*

Monique Bydlowski, *Sním o dítěti*

Don't worry. Life is easy.

Aaron, *Little love*

~ 1 ~

Jak jsem mohla zase ustoupit Félixovu naléhání? Nevím, jakým zázrakem mě vždycky dostal, kam chtěl; pokaždé našel argument, nějaké povzbuzení, aby mě přesvědčil. A já jsem tam šla. Opět jsem se nechala ukolébat, říkala jsem si, že tentokrát ten někdo bude v sobě mít cosi a já třeba podlehnu. Přesto jsem znala Félixě jako staré boty: náš vkus se diametrálně lišil. Když myslel a rozhodoval místo mne, byl vždycky zcela mimo mísu. Měla jsem to vědět po všech těch letech, co jsme se přátelili. Ale stejně jsem už pošesté za sebou trávila sobotní večer ve společnosti dokonalého imbecila.

Minulý týden jsem proti sobě měla odborníka na bio a zdravý život. Vypadalo to, že Félix poněkud

trpěl výpadkem paměti, pokud šlo o neřesti jeho nejlepší přítelkyně. Celý večer jsem poslouchala káravé poučky o tom, jak nezdravě žiju, kouřím, piju a špatně se stravuju. Tenhle alternativní fanatik v neforemné haleně vážně prohlašoval, že můj způsob života je naprosto katastrofální, že si koleduju o neplodnost a dokonce koketuju se smrtí. Félix mu určitě nedodal správné technické parametry ženy, o niž se měl ucházet. S nejkrásnějším úsměvem jsem mu odpověděla, že o smrti a chuti spáchat sebevraždu něco málo vím, a odkráčela jsem středem.

Dnešní kretén byl úplně v jiném stylu: docela pěkný chlápek, úctyhodná konzumace alkoholu, vůbec nepoučoval. Jeho ne zrovna zanedbatelnou chybou bylo, že mě chtěl dostat do postele historičkami o svých výbojích ve společnosti své milenkyně-kamery, jíž říkal GoPro: „S GoPro jsme letos v létě sjížděli ledovec... S GoPro jsme letos v zimě lyžovali na boulicích... Sprchoval jsem se s GoPro... Víš, tuhle jsem to zkusil v GoPro v metru...“ atd. Skoro hodinu nebyl schopen vyslovit jedinou větu, v níž by nepadlo slovo o kameře čelovce. Říkala jsem si v duchu, jestli s ní nechodí taky na záchod.

„Kam jestli chodím s GoPro? Myslím, že jsem ti dobře nerozuměl,“ přerušil se najednou.

Aha... myslela jsem nahlas. Měla jsem už dost role protivné holky, neschopné zajímat se o to, co se jí vykládá, a neustále si kladoucí otázku, co tady vlastně dělá. Rozhodla jsem se strhnout náplast naráz.

„Poslyš, jsi sympatickej kluk, ale prožíváš velkou lásku se svou čelovkou, chápu, že ta kamera je úžasná, a já nemám chuť se mezi vás dva míchat. Obejdu se bez dezertu. A kafe si umím udělat doma.“

„Hele, v čem je problém?“

Zvedla jsem se, udělal totéž. Místo sbohem jsem mu jenom zamávala a zamířila k pokladně na baru. Nejsem přece taková mrcha, abych ho nechala platit účet za tohle fiasko. Naposledy jsem se na něj podívala a utlumila záchvat smíchu. To já jsem teď měla mít kameru, abych si uchovala vzpomínku na jeho výraz. Chudák kluk...

Druhý den mě probudil telefon. Kdo se odvažuje rušit svatosvatý klid mého nedělního rána? Tu otázku jsem si klidně mohla odpustit!

„Jo, Félixí,“ zabručela jsem do mobilu.

„*And the winner is?*“

„Sklapni!“

Jeho zahýkání mě podráždilo.

„Za hodinu tě čekám, víš kde,“ vyslabikoval s námahou a zavěsil.

Protahovala jsem se v posteli jako kočka, než jsem se podívala na budíka: 12 hodin 45 minut. Mohlo by to být horší. Zatímco jsem v týdnu neměla žádný problém se vstáváním a otevírala jsem *Lidi* brzy, v neděli jsem si dosyta dopřávala spánku a postele; potřebovala jsem se nabít a vyčistit si hlavu. Spánek zůstával stále mým útočištěm; dříve jsem se musela vyspat ze svého velkého hoře, teď mi zase spánek pomáhal vypořádat se s drobnými problémy. Vstala jsem a zkonstatovala, že je venku krásně; pařížské jaro tady bylo v plném rozkvětu.

Na odchodu jsem se ovládla, abych s sebou nevzala klíče od *Lidi*; je neděle a já jsem si slíbila, že tam už nikdy nestrávím „den Páně“. Dala jsem si načas, než jsem došla do ulice des Archives. Jen tak jsem bloumala, dopřávala si koukání do výloh a při tom kouřila první cigáro toho dne, potkávala stále návštěvníky naší kavárny a zdravila je mávnutím. Toto poklidné kouzlo přerušil Félix, když jsem dorazila na naši nedělní terasu.

„Kde se flákáš, prosím tě? Málem mě vyhodili od stolu!“

„Dobrý den, miláčku Félixi,“ odpověděla jsem mu a mlaskla mu na tvář velkou pusou.

Přimhouřil oči.

„Jsi až moc miloučká, co za tím je?“

„Vůbec nic! Vyprávěj mi, jak ses měl včera večer? Kdy jsi skončil?“

„Když jsem ti volal. Mám hlad, objednejme si!“

Nechala jsem ho, aby mávl na číšníka a objednal nám brunch. Byl to jeho nový koníček. Prohlásil totiž, že po těch jeho bláznivých sobotních nocích ho pořádný brunch dostane do formy lépe než kousek staré ohřívané pizzy. Od té doby vyžadoval, abych seděla vedle něj a sledovala ho, jak do sebe cpe míchaná vejce, bagetu, klobásy a pije litr pomerančového džusu, aby uhasil žízeň po tahu.

Jako obvykle jsem jenom paběrkovala zbytky po něm; připravil mě o chuť k jídlu. Se slunečními brýlemi na nose jsme kouřili, pohodlně zaboření v židlích.

„Půjdeš za nimi zítra?“

„Jako vždycky,“ odpověděla jsem s úsměvem.

„Polib je za mne.“

„Jasně. Ty už tam nikdy nezajdeš?“

„Ne, už nemám potřebu.“

„A když si představím, že jsem tam dřív nechtěla ani vkročit!“

Teď to byl můj pondělní rituál. Kavárna měla zavřeno a já jsem šla navštívit Colina a Claru. Ať přšelo, foukal vítr nebo sněžilo, měla jsem s nimi schůzku. Vyprávěla jsem jim všechno, co se mi přes

týden přihodilo, drobné historky z *Lidi*... Od té doby, co mi Félix začal dohazovat nápadníky, jsem Colinovi vykládala, jak probíhala moje nepodařená rande, a smála jsem se s ním, jako bychom byli spiklenci. U Clary to bylo mnohem složitější, tam jsem jen těžko hledala spiklenecký tón. Při vzpomínce na dceru jsem padala do bolestné propasti. Mechanicky jsem si sáhla na krk; během jedné z těchhle schůzek s Colinem jsem si sundala z řetízku snubní prsten, který jsem tam nosila místo přívěsku. Definitivně.

Už několik měsíců jsem na krku nic nenosila. Vysvětlila jsem Colinovi, že jsem o tom hodně přemýšlela a nakonec přistoupila na schůzky, které mi domlouval Félix.

„Lásko... jsi tady... stále tu budeš..., ale odešel jsi... jsi daleko a nikdy se mi nevrátíš, smířila jsem se s tím... a mám chuť zase zkusit, víš...“

Vzdychla jsem, pokusila se polknout slzy a pohrávala si konečky prstů se snubním prstenem.

„Už mě tíží... Vím, že mi to nebudeš zazlívát... věřím, že už jsem připravená... sundám ho... cítím, že jsem se z tebe uzdravila... vždycky tě budu milovat, na tom se nic nezmění, ale teď je to jiné... umím už bez tebe žít...“

Políbila jsem hrob a sundala si řetízek. Oči jsem

měla plné slz. Ze všech sil jsem sevřela v dlani prstýnek. Potom jsem se zvedla.

„Tak zase příští týden, mé lásky. Claro... maminka... maminka tě má moc ráda.“

Odešla jsem, ani jsem se neobrátila.

Félix mi poklepal na stehno, a přerušil tak moje myšlenky.

„Projdeme se, je hezky.“

„Už jdu!“

Toulali jsme se po nábřežích. Jako každou neděli Félix vyžadoval, abychom přešli Seinou, zastavili se v Notre-Dame a zapálili tam svíčku. „Musím vykoupit své hříchy,“ ospravedlňoval se. Ale nedala jsem se obalamutit: ta jeho obětina patřila Claře a Colinovi, byl to jeho způsob, jak s nimi udržovat spojení. Zatímco rozjímal, čekala jsem na něj před katedrálou a dívala se, jak holubi pořádají nálety na turisty. Měla jsem akorát čas vykouřit cigáro a pak asistovat u remaku smrti maminky Amélie Poulainové, kterou předváděl Félix tak, že byl hoden Oscara – hlavně ten pláč! Potom mě ten nejúžasnější herec na světě vzal kolem ramen, pozdravil imaginární šílící publikum a klidně mě vedl k naší milované čtvrti Marais a našemu suši baru, kde jsme v neděli večereli.

~ ~ ~

Félix popíjel saké. „Musíme vyhánět čerta ďáblem,“ říkal mi. Já jsem zůstávala u vína tsingtao. Mezi dvěma maki přešel do útoku a vyžadoval ode mne referát. To bude krátké!

„Tak co vyčítáš tomu ze včerejška?“

„Jeho kameru GoPro na čele!“

„Teda! To je fakt vzrušující!“

Vlepila jsem mu pořádný pohlavek.

„Kdy už pochopíš, že nemáme stejnou sexuální orientaci?“

„To mám za to,“ lamentoval.

„Jdeme domů? Ten film na jedničce na nás nepočká.“

Félix mě doprovodil až ke dveřím domu, kde byla kavárna a kde jsem taky bydlela. Jako vždycky mě k sobě přitiskl a drtil mi kosti.

„O něco tě požádám,“ vypravila jsem ze sebe, když mě ještě svíral v objetí.

„O co?“

„Prosím tě, přestaň si hrát na seznamku, už mám po krk těch ztracených večerů. Strašně mě to otravuje!“

Odstrčil mě.

„Ne, nenechám toho. Chci, abys potkala bezvadného chlapa, sympatáka, s kterým budeš šťastná.“

„Vodíš mi samé kašpary, Félixi! Postarám se o sebe sama.“

Provrstal mě očima.

„Ještě pořád myslíš na toho svého Ira?“

„Přestaň říkat blbosti! Už je to rok, co jsem se vrátila z Irska. Slyšels mě od té doby mluvit o Edwardovi? Ne! Ten s tím nemá nic společného. Je to stará historie. A není moje vina, že mi představuješ výhradně blbečky!“

„O. K., O. K.! Dám ti nějaký čas pokoj, ale musíš se trochu otevřít novým setkáním. Víš stejně dobře jako já, že by si Colin přál, abys měla v životě někoho jiného.“

„To vím. A je to taky můj záměr... Dobrou noc, Félixí. A nashle zítra! Bude to velký den!“

„Yes!“

Vlepila jsem mu stejně hlučnou pusou jako před pár hodinami a vešla do domu. I přes Félixovo naléhání jsem se nechtěla přestěhovat. Líbilo se mi bydlení nad *Lidmi*, cítila jsem se ve svém malém bytečku fajn. Byla jsem v samém centru dění, což mi vyhovovalo. A hlavně jsem se právě tady dala dohromady, úplně sama a bez pomoci. Radši jsem šla pěšky po schodech, než abych jela výtahem, vyběhla jsem až do pátého patra. Dorazila jsem domů, opřela se zády o dveře a spokojeně vzdychla. Navzdory našemu poslednímu rozhovoru jsem strávila s Félixem nádherný den.

Myslel si, že se dívám na film v televizi, ale já ji ani nezapnula. Pustila jsem si hudbu, dnes večer to byl Ásgeir, *King and Cross*, a pokračovala v tom, čemu jsem říkala „můj lázeňský večer“. Rozhodla jsem se, že budu o sebe pečovat, a jaká jiná chvíle k tomu byla vhodnější než neděle večer? Udělala jsem si masku, peeling a všechny ty věci, které holky potřebují.

O hodinu a půl později jsem konečně vyšla z koupelny, voněla jsem a měla hladkou pleť. Udělala jsem si poslední dnešní kávu a svalila se na pohovku. Zapálila jsem si cigaretu a bloudila jsem v myšlenkách.

Félix se nikdy nedozvěděl, co způsobilo, že jsem Edwarda zasunula do hlubin své paměti, abych na něj už nikdy nemyslela.

Po návratu z Irska jsem neudržovala kontakt s nikým: s Abby, s Jackem ani s Judith a hlavně ne s Edwardem. A přitom mi nadevšechno chyběl. Vzpomínky na něj se mi vracely ve vlnách, někdy byly šťastné, jindy bolestné. Ale jak čas plynul, byla jsem si stále jistější, že už se na ně nikdy nezeptám, hlavně ne na Edwarda. Po tom čase by to nebylo k ničemu; dneska je to víc než rok... Přesto...

~ ~ ~

Asi tak před šesti měsíci, jedné zimní neděle, kdy lilo jako z konve, jsem zůstala zavřená doma a pustila se do úklidu skříně; našla jsem tam krabici s fotkami nás dvou, které udělal na Aranských ostrovech. Otevřela jsem ji a úplně se rozplynula, když jsem opět uviděla Edwardův obličej. Jako by mě zachvátilo šílenství, vrhla jsem se k telefonu, našla v seznamu kontaktů jeho číslo a zavolala mu. Chtěla jsem vědět, ne, vlastně jsem musela vědět, co s ním je. Při každém zazvonění jsem málem zase zavěsila, zmítala jsem se mezi strachem, že ho uslyším, a hlubokou touhou po něm. Spustil se záznamník: jenom křestní jméno, vyslovené jeho chraptivým hlasem, a pak pípnutí. Vykoktala jsem: „Ehm... Edwarde... Tady... Diane. Jen bych ráda věděla... ehm..., jak se máš... Zavolej mi... prosím.“ Ještě než jsem zavěsila, bylo mi jasné, že jsem udělala pitomost. Běhala jsem po pokoji a kousala si nehty. Posedla mě touha vědět, co je s ním, potřebovala jsem zjistit, jestli na mě zapomněl nebo ne, což mě přilepilo k telefonu na celý zbytek dne. Znovu jsem mu zkusila zavolat po 22. hodině. Nezvedl to. Když jsem se nazítří ráno probudila, nadávala jsem si do největších idiotů, uvědomila jsem si, jak směšné bylo moje zavolání. Tenhle záchvat šílenství mě poučil, že Edward už není, že zůstane navždycky

jenom epizodou v mém životě. Nasměroval mě, díky němu jsem se osvobodila od pocitu, že musím zůstat věrná Colinovi. Dnes jsem se cítila osvobozená i od něho. Byla jsem připravená přijmout někoho jiného.

~ 2 ~

Onoho pondělního rána jsem otevřela oči s úžasným vědomím důležitosti tohoto dne. Předem jsem si to vychutnávala. Až dnes večer ulehnu, budu jediným vlastníkem kavárny *Šťastní lidé čtou a pijou kávu*.

Po návratu z Irska jsem potřebovala několik týdnů, než jsem se ohlásila rodičům. Neměla jsem sebemenší chuť se s nimi spojit a poslouchat jejich kritické poznámky ke způsobu mého života. Když jsem jim konečně zatelefonovala, pozvali mě na večeři a já jsem přijala. Dorazila jsem do rodičovského bytu a okamžitě jsem se cítila mizerně jako pokaždé, když jsem tam vstoupila. Nedařilo se nám bavit se normálně. Otec mlčel, matka a já

jsme se točily kolem hrnců a nepřipadly na žádné téma rozhovoru. Když jsme všichni přešli ke stolu, otec se konečně odhodlal a oslovil mě:

„Tak jak to jde v obchodě?“ zeptal se s úsměškem.

Tón jeho hlasu a jeho uhýbavý pohled mě hned dostaly do defenzivy.

„Snažím se dát to tam postupně do pořádku. Doufám, že tak do dvou měsíců začnu vydělávat. Mám nějaké nápady.“

„Nevykládej nesmysly, vůbec se v tom nevyznáš. Říkáme ti to od chvíle, co Colin umřel: to on řídil kavárnu a ještě k tomu dělal svoji profesi!“

„Učím se to, tati! Chci to dokázat a dokážu to!“

„Nejsi toho schopná, a právě proto jsem se rozhodl, že vezmu věci do rukou sám.“

„A můžu vědět jak?“

„Protože pochybuju, že si zase najdeš mužského, který by dělal všechno za tebe, najmu seriózního a schopného vedoucího. Pokud si chceš dál hrát na servírku, nebudu ti v tom bránit. Zaměstná tě to.“

„Tati, nejsem si jistá, že ti rozumím...“

„Podle tvého výrazu je mi jasné, že mě chápeš moc dobře, už je konec s těmi dětinskostmi!“

„Na to nemáš právo!“

Prudce jsem vyskočila, židle se převrátila.

„Kavárna je moje, jsem tam doma!“

„Ne! Kavárna je naše a ty jsi u nás!“

V duchu jsem zuřila, ale věděla jsem, že má otec pravdu. To oni byli skutečnými majiteli *Lidi*: Colin je povzbuzoval, až nakonec vytáhli šekovou knížku a zařídili mi živnost.

„Jestli tě to baví, klidně dělej scény,“ pokračoval otec. „Dávám ti tři měsíce.“

Odešla jsem s prásknutím dveří. V tuto chvíli jsem pochopila, že jsem se změnila, že jsem tvrdší. Dříve bych byla zničená, zdeptaná, dostala bych se do deprese. Tentokrát jsem byla rozhodnutá, měla jsem plán. Oni v té době netušili, že už ho postupně uskutečňuju.

Začala jsem tím, že jsem v kavárně nainstalovala bezplatnou wi-fi. Díky tomu jsem přitáhla klientelu studentů, někteří tu trávili celé odpoledne a pracovali v zadní místnosti. Snížila jsem cenu kávy a piva, což mi zaručovalo jejich věrnost. Většinou si zvykli kupovat u mě knihy; věděli, že se ochotou přetrhnu, jen abych jim sehnala literaturu potřebnou ke studiu. Pravidelná otevírací doba také přinesla ovoce: otvírala jsem každý den ve stejnou hodinu, což byl rozdíl od doby, kdy vedl kavárnu sám Félix. To hodně přispělo ke klidné atmosféře kavárny. Nikdo už nenašel zavřené dveře.

Tři špičky denně byly jasné: ráno se u mě lidé zastavili na kafe, než šli do práce, o polední pauze tu vysedávali čtenářští maniaci, kteří zapomínali obědvat, jen aby vyčtenichali nový román, a večer sem zašli klienti po práci na aperitiv; ti si sedali k baru a občas i koupili kapesní vydání knihy, aby zabili osamělý večer. Opakovaně jsem nechávala volnou ruku Félixovi, aby zorganizoval tematický večer; nebylo mu rovno, pokud šlo o kvality animátora. Pokaždé sehnal nějakého podivínského hosta, fantasticky vzdělaného, který debatoval o tématu – vždycky šlo o téma ožehavé – a alkohol díky tomu tekl proudem. A to tak dobře, že účastníci večera vždy odcházeli s několika knihami pod paží a ani vlastně nevěděli, o čem se debatovalo. Félixovo spropitné spočívalo v příslibech vášnivých nocí. Nikdy jsem se těch večerů neúčastnila, to byla výlučně Félixova parketa; a také chvíle, kdy jsem mu dopřávala zábavu a zavírala oči nad jeho undergroundovou klientelou.

Chtěla jsem, aby se kavárna stala příjemným místem s vřelou atmosférou, kam může přijít kdokoli a kde má své místo literatura všech žánrů. Chtěla jsem čtenářům radit, a přitom jim umožnit, aby si přečetli příběhy, na něž mají náladu, a nemuseli se za to stydět. Nezáleželo na tom, jestli čtou román ověnčený literárními cenami nebo

nenáročný román, důležité bylo jen jedno: aby klienti četli a neměli pocit, že je někdo soudí za jejich výběr. Četba pro mě odjakživa znamenala radost a já jsem si přála, aby osoby, co navštěvují moji kavárnu, měly stejné pocity, objevovaly příběhy a prožívaly dobrodružství. Na mých policích měly místo všechny literární žánry; detektivky, romány, milostné příběhy, poezie, *young adult*, svědectví, bestsellery i tituly důvěrnější. Byl to můj velký bazar, kde jsme se všichni – Félix, obvyklí návštěvníci i já – znovu nacházeli. Milovala jsem hon za pokladem, abych našla přesně TU knihu. Noví klienti byli postupně zasvěcováni těmi stálými.

Teď pro mne kavárna znamenala rovnováhu. Umožňovala mi držet hlavu nad hladinou, díky ní jsem si znovu vybudovala svůj život v Paříži, uvědomila si, do jaké míry je pro mne práce blahodárná, dokázala sobě samé – když už to nemůžu dokázat rodičům –, že jsem schopna něco dělat. Díky *Lidem* se ze mne opět stala bytost se sociálními kontakty, byla jsem pracující žena, odpovědná sama za sebe. Potřebovala jsem ztratit, co mi bylo nejdražší, abych si uvědomila pouto, které mě váže k tomuto místu, k těmto čtyřem stěnám. Už celý rok jsem si nevzala jediný den volna, nebyla jsem

schopna kavárnu opustit a věděla jsem, že už nikdy nedovolím, aby se o ni Félix staral sám.

Jen jednou něco vybuchlo, a nemohl za to nedostatek hostů, byla to pouze moje vina. Napadlo mě, že každou středu odpoledne uspořádám čtení pro děti. Félix mě v tom podporoval, věděl, jak moc mám ráda dětskou literaturu. Udělali jsme tomuto podniku reklamu, rozdávali letáky po okolních školách, v dětských centrech atd. Obnovila jsem pípu na limonádu a hlavně jsem nakoupila dětské knížky. Velký den přišel. Po špičkách přicházely mámy se svými potomky a já jsem sebou trhla při každém zaznění zvonku nade dveřmi; stalo se mi to poprvé za celé týdny. Utekla jsem za bar. Jen jsem je přivítala a nasměrovala k malému sálku vzadu. Požádala jsem Félix, aby tam všechny usadil, a zatím jsem venku kouřila. Protože to trvalo věčnost, přišel za mnou a sdělil mi, že se čeká jenom na mě; role moderátorky byla vyhrazená mně. Dovrávorala jsem až ke skupince dětí s matkami. Když jsem začala číst *Modrého pejska*, nepoznala jsem svůj hlas.

Pak ke mně přistoupil asi tříletý chlapeček a já jsem pochopila, že to byl ode mne osudový omyl. Koukla jsem se na něj, couvla jsem a roztrásla se po celém těle. V tu chvíli jsem chtěla, aby tu byla

Clara, opřela se mi o kolena a podívala se do knížky zblízka. Zabořila jsem nos do chlapcových vlasů. Kniha mi vypadla z rukou a zavolala jsem na pomoc Félixě. Objevil se vcukuletu, stál u mne a hlídal mě. Vzal to za mne, šaškoval a já jsem se zabarikádovala u sebe nahoře. Strávila jsem zbytek dne a celou noc zamotaná v příkrývce, křičela jsem do polštáře, plakala a volala Claru.

Druhý den jsem poslala dětské knihy zpátky k vydavatelům. Tahle krize mě poučila o jedné věci: nikdy se nevzpamatuju ze ztráty své dcery. Mohla jsem se uzdravit z Colina, z ní ne. Žádné dítě už nikdy nevstoupí do mého života ani k *Lidem*, to jsem si také uvědomila.

Navzdory tomuto incidentu jsem se k něčemu rozhodla. Sjedнала jsem si schůzku v bance a nechala si vyplatit Colinovu životní pojistku. Všechno předvídal, zajistil to tak, aby mi nic nechybělo. Odmítala jsem dříve rozházet tyhle peníze, měly mi posloužit k něčemu důležitějšímu, k něčemu, co by mu udělalo radost. Potřebovala jsem vymyslet plán hodný formátu mého manžela, a našla jsem ho: odkoupím *Lidi* od rodičů.

Velký den přišel: závěr bitvy s mými rodiči, která trvala celé měsíce. Tahle událost mi ovšem nezabránila v návštěvě Colina a Clary. Kráčela jsem se

vztyčenou hlavou a s úsměvem na rtech po pěšinách hřbitova. Položila jsem na hrob náruč bílých růží a zkroutila jsem se, abych si mohla kleknout, a přitom nevypadala směšně; oblékla jsem si černé šaty – trochu moc usedlé – a vzala si lodičky na jehle, což už se mi nestalo celou věčnost. Rodiče mě určitě notáři popsali jako depresivní a nezodpovědnou osobu, chtěla jsem mu dokázat opak.

„Lásko moje, je to velký den! Dnes večer budeme opravdu doma. Doufám, že jsi na mě pyšný, dělám to pro vás dva. A protože nedělám věci napůl, jakmile to podepíšeme, budu s Félixem oslavovat! Když jsem mu to řekla, myslela jsem, že se rozbrečí radostí. Život zase běží, jak má... je to zvláštní... Nesmím se opozdit, čekají mě u notáře! Miluju vás, mé lásky. Claro... maminka... je s tebou...“

Políbila jsem jejich hrob a opustila hřbitov.

Čtení dokumentů u notáře proběhlo v klidu a tichu. Velká chvíle byla tady: podpis. Musela jsem se soustředit nadvakrát, tak jsem se třásla. Emoce mě přemohly, povedlo se mi to, myslela jsem jenom na Colina a na to, jakou ženou jsem se stala. Když jsem si zase sedla na své místo, ucítila jsem v očích slzy. Pohlédla jsem na matku, měla prázdný pohled. Potom mi notář podal list, kte-

rý potvrdoval, že jsem se stala majitelkou podniku. Ano, přesně tak: stálo tam černé na bílém, že jsem vdova, bezdětná, majitelka podniku. Notář nás zdvořile vyzval k odchodu. Jakmile jsem byla na chodníku, obrátila jsem se k rodičům, něco jsem hledala, ani vlastně nevím co.

„Nemysleli jsme si, že to dotáhneš až do konce,“ řekl mi otec. „Aspoň jednou se snaž všechno nepokazit.“

„To není mým záměrem.“

Otočila jsem se k matce. Přistoupila ke mně a políbila mě vřeleji, než bylo jejím zvykem.

„Nikdy jsem neuměla být matkou, jakou jsi potřebovala,“ šeptla mi do ucha.

„Jsem z toho smutná.“

„A mně je to líto.“

Dívaly jsme se jedna druhé do očí. Měla jsem chuť se jí zeptat: Proč?

Pochopila jsem podle jejího výrazu, že by nespolkla mé otázky, mé výtky. Matčin krunýř měl trhlinu, jako by konečně dokázala pocítit výčitky. Ale nebylo už příliš pozdě? Otec ji vzal za paži a řekl jí, že musí jít. Povzbudit mě patrně mělo jejich „brzy na shledanou“. Přešli ulici, já jsem šla po druhé straně. Nasadila jsem si sluneční brýle a zamířila ke *své kavárně Šťastní lidé čtou a pijou kávu*. Sešla jsem po bulváru Sébastopol,

dokráčela do ulice de Rivoli. Nezkracovala jsem si cestu uličkami, lákaly mě velké tepny, chtěla jsem jít kolem radnice, chtěla jsem, aby do mne vráželi chodci celou cestu po bulváru de l'Hôtel de Ville. Když jsem konečně zahrnula nalevo do ulice Vielle-du-Temple, zbývalo mi domů asi sto metrů. Félix měl určitě pod kůží nějaké souřadnice mého pohybu, protože přesně ve chvíli, kdy jsem překračovala práh, nechal bouchnout šampaňské. Víno vystříklo na bar. Ani nenaplnil vysokou sklenku, to by byla příliš velká námaha, jednoduše mi podal lahev.

„Jsi ženskéj zabiják!“

Pořádně jsem si přihrnula. Bublínky mi podráždily papily.

„Kurva! Když si pomyslím, že jsi teď moje šéfka!“

„To je teda třída!“

„No, radši mám tebe než tvého otce,“ utrousil a chytil lahev.

„Félixi, ty budeš vždycky společníkem mého srdce.“

Přitiskl mě k sobě a drtil v objetí, načerž si zase pořádně přihrnul on.

„Svinsky to štípe!“ řekl a pustil mě, v očích měl vlhko.

„Tak a teď ten slíbený mejdan!“

Ani jsem se nešla nahoru převléknout. Jen jsem